

Iskaja, izvešeni ponedeljek, vseh dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni naj se pošiljajo uredbi...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent.

Odrekajo nam tudi kulturno avtonomijo

Mogočni gospodje na mirovni konferenci v Parizu so sklenili, da se ta naša pokrajina priključi k italijanskim državi. Sodelili so vsaj tako so govorili — da je to potrebno za vzpostavitev ravnovesja in obranitev miru v Evropi.

Tako so nam zagotavljali slovesno. Oprti na take obljube mogočnih državnikov in diplomatov — saj je v navadnem življenju mora med poštenimi ljudmi veljati mož — beseda — so se jugoslovenski državljani Italije takoj oglašili z zahtevu, naj se naši Juljski Krajini dovoli avtonomija.

Nado našo, da ne pojdejo na dnevni red preko naše zahteve po avtonomiji Juljske Krajine, je podkrepilo posebno še dejstvo, da so se tudi naši sodeželani druge narodnosti — posebno na Gorškem — odločno oglašili za avtonomijo.

Kar je sledilo potem in posebno še, kar se odigrava danes, pa nas poučuje, v kaki zmoti smo bili s svojo vero, nado in zaupanjem. Današnji ukrepi v naših krajih pomenijo z ozirom na prejšnje obljube najkrajvejšo ironijo! Mož — beseda — sta temeljito postavljena na laž. Sanje o kakih politični in upravni avtonomiji so odsanjane.

Pršlo pa je še hušje. Ne odrekajo nam samo politične in upravne, ampak tudi vsako kulturno avtonomijo. Vse šolske in jezikovne naredbe naravnost kričijo to dejstvo v svet. Odtednjim so našemu ljudstvu vsak vpliv na šolo — to ognjišče in žarišče kulture — in delovanju naših kulturnih naprav se postavljajo vse možne ovire, ali pa ga naravnost onemogočujejo z uradnimi naredbami. Drašičen primer doživljamo ravnokar v postopanju napram našemu Šolskemu društvu. Ta naša organizacija obstoji zakonito. Pripoznana je od oblastev. Saj so se odobrila njena pravila. V teh pravilih je določeno, da si sme društvo ustanovljati podružnice po deželi.

Italija

Angleški kralj v Rimu RIM, 8. Sinoči je bilo prirejeno v Kvirinalu na čast angleški kraljici dvojici svetčeno kosilo z nad 100 povabljenici. Italijanski in angleški kralj sta si izmenjala napitnice, kjer sta se spominjala velikih dni svetovne vojne, najjasnejša dokaza za veliko prijateljstvo, ki obstoja med obema narodoma že iz za prvih početkov borbe za italijansko vstajenje.

Davi se je podal angleški kralj s kraljico v Pantheon in na grob nepoznanega vojaka, kjer je bil položen prekrasen venec z angleško zastavo. Angleška in italijanska kraljica ste se potem pogovarjali nekoliko časa z navzočnimi materami in vdovami in vojni padli vojakov, nakar se je angleška kraljica dvojica podala v vilo Umberto, kjer jo je pričakovalo vodstvo mednarodnega zavoda za poljedelstvo in polnoštevilen diplomatski zbor. Od tu sta se kralj in kraljica povrnila v Kvirinal.

Demokratski socialisti in liberalna stranka za sodelovanje s fašistovsko vlado RIM, 8. Te dni so voditelji demokratskih socialistov in vodstvo liberalne stranke pismeno izjavili Mussoliniju, da so pripravljeno sodelovati v fašistovski vladi. Današnji jutri se pričakuje tozadevni odgovor Mussolinija.

Mussolini za žensko volilno pravicu RIM, 8. Predsednica mednarodnega ženskega združenja Capman Cabb je imela včeraj pogovor z ministrskim predsednikom, kjer je govorila o velikem pomenu, ki ga imajo za moralo ženske socialne priobitve v inozemstvu. Mussolini je gospo Capman sporočil, da je že ukenil potrebnost za dovoljenje volilne pravice pri upravnih volitvah. Tudi bo Mussolini v otvoritvenem govoru ženskega zborovanja dne 13. t. m. v Campidoglio omenil ta važen sklep fašistovske vlade.

Demokratski socialisti in liberalna stranka za sodelovanje s fašistovsko vlado RIM, 8. Te dni so voditelji demokratskih socialistov in vodstvo liberalne stranke pismeno izjavili Mussoliniju, da so pripravljeno sodelovati v fašistovski vladi. Današnji jutri se pričakuje tozadevni odgovor Mussolinija.

odobruje pravila, potem pa zabranjuje delovanje v smislu istih pravil! Kako opravičujejo oblastva to kričebe protislovje med lastnimi odredbami? Videli smo to kaj nazorno na pr. v Ajklovičini. Ustanovitev podružnice je oblastvo zabranilo. V dotični naredbi ne odrekajo sicer pravice do ustanavljanja takih podružnic, pravijo pa, da morajo, ki so podpisali prijavo o ustanovitvi, ne nudijo jamstva, da se bo delovanje podružnice vršilo v mejah zakona. To je izgovor, ki ni le prazen in jalov, marveč je tudi v kričečem nesprotstvu z najelegantnejšim pravnim naziranjem. Kako se more koga obsoditi in kaznovati poprej, nego je kaj zagrešil? Kako se more koga označiti za tatu, če zato, ker bi morda utegnil kdaj kaj ukrasti? Ali se more spričo takih odredb sploh še govoriti o kakem pravnem stanju, o kakih pravnih varnostih? Taki — izgovori bi morali biti pač izključeni iz državi, ki hoče biti — pravna. In razmislijamo dalje! Kdor bi se upal upreti proti taki krivični prepovedi, bi našo upravitelji njegovo ime podčrtali v svoji knjigi. Kaj da to pomeni, ni treba še le praviti. Ali se more ob takih razmerah sploh še govoriti o kakih osebnih državljanski svobodi, čeprav živimo v državi, ki se ponaša, da je najsvobodoljubnejša v Evropi? Slednjič je znano, da so naši ljudje doživeli preganjanja že zato, ker so nabirali prispevke za Šolsko društvo, torej za kulturne namene, ker so izvajali pravico, ki je točno določena v pravilih, potrjenih od oblastev! Govoriti moremo torej o sistemu, ki z eno roko daje državljanom, z drugo pa jim jemlje desetkratno!

V opravičbo takih metod se gospoda — dela, kakor da ji je pred očmi le skrb za varnost države, kakor da za vsakim našim snovanjem — tudi strogo kulturnim — sluti črne politične in rovarske naklepe. Ni treba praviti, da je v tem krvavo žaljenje prizadetih državljanov, ki jih take zabrane, oziroma take opravičevanja kratenja državljanske svobode mora le globoko odzlovljiti — gotovo ne na korist države. Ko pa že naši zahtevi, da bi smeli svoje kulturne stvari sami in svobodno upravljati, podtikajo politične namene, bodi jim povedano, da motrimo mi jezikovno vprašanje s kulturnega in poleg tega tudi iz gospodarskega stališča. Če se kulturnemu razvoju naroda postavljajo ovire, ali če hoče država z vsemi svojimi silnimi sredstvi postaviti ta razvoj na drugačne podlage, potem je to zares čudna metoda, ki bi hotela z diktatoričnimi ukazi zlomiti odpor proti posezanju v njegovo narodno bistvenost.

Z dejstvom, da se nam je izkralila politična in upravna avtonomija, se mora mo že sprijazniti. Ali da se nam krati tudi vsaka kulturna avtonomija, da se nam onemogoča vsak razmah na kulturnem snovanju, to boli, to žge in peče, ker nam kliče v zavest, da ni nič res, da bi se naši upravitelji bali kakih nevernih političnih rovarjen z naše strani, da so to marveč le izgovori in pretveze, ker resnica je ta, da vse take zabrane zasledujejo le cilj, ki se mu pravi — raznarodovanje! In to po svetovni vojni, ki naj bi bila donesla vsakemu narodu svobodno narodno življenje, pa naj že bo to v tem ali onem državno-pravnem pripadnosti!

Jugoslavija

Zunanje-politični položaj Jugoslavije. — Pariška komisija. — Razmerje do Bolgarske. BELGRAD, 8. Po vesteh so odnosi med Jugoslavijo in Italijo ščacionarni. Niti Italija niti Jugoslavija ne popuščata v svojih načelnih zahtevah. Pariška komisija ima kmalu nadaljevati svoje delo.

Odnosi napram Bolgarski se vedno bolj izboljšujejo. Vodilni krogi so sedaj trdno prepričani, da ima g. Stamboljski s svojo realno politiko najresnejšo željo za čim ožje zblizanje med obema državama. G. Stamboljski izvaja v belgradskih polit. in vladnih krogih največje zaupanje, priznava, da ima še preostati mnogoštevne težkote. Vsak pa je prepričan, da bo njegova lojalna politika končno dosegla popoln uspeh. Znano je v Belgradu, da ima g. Stamboljski v bolgarskih opozicijskih in makedonstvujučih krogih hudega nasprotnika radi niške pogodbe.

Razmerje napram Grški je v načelu prijateljsko, vendar je treba med obema državama doseči popoln sporazum glede narodne manjšine na Grškem. Sklenjena je z Grško ugodna konvencija o svobodni ceni v solunskem pristanišču. Dejstvo pa je, da na Grškem jugoslovska narodna manjšina, ki šteje okoli 400.000 narodno zavednih Srbov, ne vživa absolutno nikakih svobodnin na kulturnem in gospodarskem polju. Ta manjšina nima svojih narodnih šol, nima svojih prosvetnih organizacij in je tudi v cerkvenem pogledu popolnoma odvisna od Grkov, nima pravega narodnega bogoslujstva.

Zunanje ministertvo pazno zasleduje razvoj dogodkov, ki se tičejo reparacijskega problema, posebno razvoj konflikta med Nemčijo in Francijo, ki je stopil v odločilno fazo. Jugoslavija ima dobiti 5% Nemčiji naloženih reparacij. Pripomniti je treba, da je Nemčija napram Jugoslaviji lojalno izpolnjevala svoje obveze. Po izjavi finančnega ministra dr. Stojadinovića je Nemčija dobavila na račun reparacij v času od 1. maja 1921. do 31. maja 1923. material v vrednosti 175 milijonov zlatih nemških mark ali 3 1/2 milijarde dinarjev. Priznati je treba, da je dosedaj Nemčija lojalno in korektno postopala napram Jugoslaviji potrebno pa je tudi konstatirati, da zavzema jugoslovska populnoma francosko stališče v zadevi rešitve reparacijskega problema. Naslediti iz treba, da

je bila ravno nemška vojska onaj element, ki je popolnoma razdeljal srbske kraje, mesta in vasi.

Lausanski konserenci posveča vlada vso pažnjo. Orijentalna mirovna pogodba je za Jugoslavijo vitalnega interesa, kajti predvsem ji je, da se ne nalože Jugoslaviji nova bremena. Gre predvsem za problem razdelitve dolgov, kateri problem je bil že rešen na londonski konferenci l. 1913. po končani balkanski vojni. Radi tega jugoslovska vlada odločno odklanja poskus zaveznikov, da se znova razdele turški dolgovi.

Odnosi med Jugoslavijo in Bolgarsko. BELGRAD, 8. Na svojem potu v Prago se je novoimenovani bolgarski poslanik in bivši minister Rajko Daskalov nekaj časa ustavil v Belgradu. Sotrudnik «Vremena» je imel priložnost z njim delj časa razgovarjati o odnosih napram Bolgarski. Med drugim je g. Daskalov izjavil: Čast mi je izjaviti, da smo na potu dobrega sporazuma. Opažam tudi v Vašem tisku, da so izostale gotove rekriminacije in upam, da bo Stamboljskega vlada z iskrenostjo vodila politiko sporazuma. Bolgarska stori vse mogoče, da se doseže popoln sporazum in omogoči prijateljsko sožitje med obema narodoma. Bolgarska vlada bo odstranila vse one destruktivne elemente, ki so motili dobro razmerje med obema državama.

Proglas demokratske stranke na volice. BELGRAD, 6. Listi objavljajo danes obširen proglas, ki ga je izdal demokratski klub na vse svoje volice. Proglas podja zgodovino delovanja demokratske stranke od začetka prve koalicije z radikali do rešitve zadnje vladne krize iz katere je izšla čisto radikalna vlada. Demokratski klub obširno opisuje, kako so se vodila to pot pogajanja za zopetno koalicijo z radikali, kako so se ta pogajanja razvila in kako je prišlo do samoradikalne vlade, ki je vlada manšine.

«Homogena radikalna vlada — pravi proglas doslovno — se ne more naslanjati niti na svojo homogeno večino, niti na kako kombinirano parlamentarno večino, ampak je odvisna samo od naklonjenosti plemenskih in vrskih skupin,

ki streme po zrnuženju državnega reda in cepitvi našega ujedinjenega naroda v nekoliko posebnih plemenskih ali pokrajinskih-historičnih držav. Jasno je, da se ne more v tem pravcu doseči noben definitivni sporazum in to ne samo radi odpora večjega dela naroda, verna narodnemu edinstvu, ampak tudi radi neemožnosti izravnanja nasprotnih teženj, kakor tudi radi neemožnosti plemenske razmejitve. Kljub temu je radikalna stranka sprejela predhodni sporazum s federalisti, po katerem je

državna celina postala predmet strankarske kupčije med radikalno stranko na eni, in plemenskimi in verskimi strankami na drugi strani. Radikalna vlada je storila to samo zato, da more ostati na vladi. Federalistični blok je privolil, da bo naklonjen radikalni homogeni vladi samo zato, ker mu je za uspeh njegove ideologije in separatističnih tendenc potrebna ravno srbska plemenska vlada v Belgradu.

Posledica te rešitve krize bo ojačenje separatističnega pokreta preko Save, Donave in Dripe in že v najbližji bodočnosti se bo razvil še hušji plemenski boj. Radikalna stranka je tako

žrtvovala največji državni interes

samo, da se stvori homogena radikalna vlada. In šel radikalne stranke se v svojih starih letih in koncem svoje dolge politične kariere ni strahil nobenih sredstev, da spravi v nevarnost vse tekovine svetovne vojne, pridobivši s potoki narodne krvi in varovane in ojačene v štirih letih z velikimi naporu zvestih borcev. Rezultat teh naporov za konsolidacijo države je z enim samim udarcem uničil Nikola Pašić.

Demokratska stranka, ki ni niti plemenska niti verska, ampak stranka Srbov, Hrvatov in Slovencev in zato

narodna in jugoslovska,

ostane tudi dalje nepokolebljiva v svojem programu in bo branila državno in narodno enotstvo do skrajnosti. Demokratska stranka bo dvignila sedaj še s toliko večjim ponosom prapor demokracije in narodnega edinstva, ker je po izdajstvu radikalne stranke nad državo in narodnim edinstvom ona edina ostala čuvarica in zaščitnica vzvišenega ideala narodnega in državnega edinstva. Zato bo demokratska stranka vodila energično opozicijo proti Radici-Pašičevi vladi.

Čehoslovaška

Smrtna obsodba na Ogrskem iz političnih razlogov

PRAGA, 8. «Češke Slovo» piše: Nedavno je dvignilo mnogo prahu obelodanje tajnih madžarskih listih ukradenih pri madžarskem poslanstvu na Dunaju in tičočih se posebno madžarske propagande na Čehoslovaškem. Obelodanil jih je neki Szulay, kateri pa je pozneje izjavil, da niso pristne. Za to izjavo so mu madžarski agenti plačali veliko svoto in mu obljubili svobodnen vstop na Ogrsko. Szulay se je povrnil v domovino, kjer je pa bil prejet, stavljen pred sodišče in obsojen na smrt radi veleizdaje.

Podaljšanje obrambne pogodbe med Čehoslovaško in Rumunsko

PRAGA, 8. Rumunski minister Hiotta in Beneš sta podpisala zapisnik za podaljšanje čehoslovaško-rumunske obrambne pogodbe za dobo treh let.

Bolgarska

Vesti o sklenitvi bolgarsko-ruske pogodbe neresnične SOFIJA, 8. Bolgarska brzojavna agencija zanika vest inozemskih listov, da je Bolgarska tekom prve lausanske konference sklenila s sovjetsko vlado popoln trgovski dogovor.

Francija

Zakaj je Francija odgovorila na lastno pest?

PARIZ, 8. Francoski krogi izjavljajo, da je morala Francija takoj odgovoriti na nemško ponudbo, ker se bi drugače lahko dvomilo o trdnem namenu za vstrajanje pri določbah versailleskega miru. Belgija in Francija sta morali branditi delo svojih uradnikov v ruhrski kotlini in odvrtiti od svojih čet pritožbe nasilne zasedbe, sami razlogi, ki se ne tičejo zaveznikov, ampak samo Francije in Belgije. Razen tega bi bila pogajanja za skupen odgovor zaveznikov le nepotrebno tratenje časa, ker se bi najbrže sporazum ne bil dosegel.

Francoski glas o potovanju angleškega kralja v Rim

PARIZ, 8. Razpravljajo o namenih potovanja angleškega kralja v Rim piše «Gaulois», da je angleška diplomacija zaslutila nevarnost, ki bi nastala za Anglijo, če bi se popolnoma odtujila prvovrstni pomorski vlasti na Sredozemskem morju. Akoravno bo — tako zaključuje omenjeni list — ta čin angleškega kralja razpršil nekoliko nezaupanje, ki ga dokazujejo napram Angliji gotovi italijanski politični krogi bo vendar Italija predvsem varovala svoje lastne interese.

Francija bo vedno branila pravice Poljske

POZNANJ, 8. Na nekem banketu je marsal Foch izjavil, da bo Francija vedno pripravljena pomagati Poljski v njenih naporih za obrambo pravic in izvršitev mirovnih pogodb.

Anglija

Potovanje kralja v Italijo

LONDON, 8. Vsi listi razpravljajo na široko in s simpatijo o potovanju kralja v Italijo. «Times» piše, da bo kralj Jurij pozdravljen v Italiji kot prijatelj in kakor še noben vladar do sedaj, v italijanskem narodu bo našel nacijo osvobodeno od počenjače splošne paralize, katere energija je vsa v službi za nacionalno obuditev in obnovitev. «Daily Telegraph» pravi v nekem rimskem dopisu, da so Italijani ponosni, da poznajo kraljevske goste pod vlado Mussolinija v Italiji, ki je nepremagana, goreča patriotizma in se zaveda svoje moči in svojih nalog med velikimi nacijami sveta. «Daily Mail» se posveča osebi italijanskega kralja kot vladarja in vojaka ter ulogi, ki jo je igrala Italija v svetovni vojni. Prehaja nato na fašistovsko vlado, pod katero bo Italija napredovala napram materialnemu blagostanju in svitli prihodnosti, do katere ima pravico vsled svoje velike zgodovinske preteklosti. «Daily Chronicle» pravi, da potovanje ni politično, ampak čim ljubezni, občudovanja in spoštovanja napram Italiji, potomkinji Rima, zibelki prava, od katere izhajajo duševno vsi evropski narodi. «Daily Express» piše, da italijanski narod smatra obisk kot poseben poklon fašistovski vladi. Tudi «Manchester Guardian» in «Westminster Gazette» pišeta s simpatijo o potovanju kralja in o angleško-italijanskem prijateljstvu.

Od angleško-italijanskega prijateljstva je odvisna rešitev ruhrskega vprašanja

LONDON, 8. O priliki obiska angleškega kralja v Rimu piše «Daily News», da se je sedaj dokazala resničnost obstoja iskrene prijateljstva med Anglijo in Italijo, ki edino lahko nudi Franciji možnost za primerno rešitev ruhrskega vprašanja.

Angleški odgovor pripravljen

LONDON, 8. Ministrski svet je včeraj sestavlil odgovor na nemško noto. Danes bo lord Curzon v obeh zbornicah poročal o glavnih točkah tega odgovora. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da se naslanjata odgovora Italije in Anglije na iste temeljne točke.

Neodvisni socialisti za priznanje sovjetske vlade

LONDON, 7. Stranka neodvisnih socialistov je objavila proglas za brezpogojno priznanje sovjetske vlade.

Pred pretrganjem angleško-ruskih odnosov?

LONDON, 8. Angleška vlada pripravlja protestno noto proti preganjanju Angležev

v Rusiji, ki bo zložena v zelo energični obliki in bo vsebovala grožnjo za pretrganje odnosajev med Anglijo in Rusijo.

Anglija se bi morala udeležiti borbe v ruhrski kotlini

PARIZ, 8. «Matin» piše: Ako želi Anglija zares konec gospodarske vojne in pravično rešitev gospodarskega vprašanja, mora potem odobravati francosko-belgijski odgovor na nemško ponudbo in pomagati Franciji v tisti borbi, v kateri se je takoj v začetku pokazala za nesolidarno.

Nemčija

Nemški listi o francosko-belgijskem odgovoru — Za poostitev odpora v ruhrski kotlini

BERLIN, 8. Wolfova agencija poroča: Poincaréjev odgovor na nemško noto smatrajo berlinski listi na splošno za propagandno listino, ki ima edini namen, da premosti javno mnenje sveta. Vendar se smatra za popolnoma odveč govoriti o številnih pogreških tega odgovora, dokler ne dospeta še odgovora iz Rima in Londona. Zaenkrat se posveča posebna pažnja francoski zahtevi za opustitev pasivne rezistence na zasedenem ozemlju. Tu pripominja «Lokalanzeiger», da tvori zasedba ruhrske kotline kršitev meddržavnega prava, zakaj je Nemčija celo dolžna za nadaljevanje odpora. Če želite Francija in Belgija resno sodelovati z nemškimi industrijci, inženirji in delavci, kakor to zahtuje Poincaré, potem bi bila edina pot za izpolnitev te želje, da bi se ti dve državi neposredno sporazumeli s poruhrskimi prebivalstvom. Ideja za pasivno rezistenco je nastala baš vsled nasilnega postopanja francoskih oblastev na zasedenem ozemlju. «Tagblatt» pravi celo, da bo treba podvojiti pasivno rezistenco in žrtvovati zato vsa moralna in materialna sredstva, ako se bo hotelo priti do pogajanj.

Vesti o spremembah v nemški vladi neresnične

BERLIN, 8. Vsled vesti iz Pariza o predstojci demisijski nemške vlade piše «Zeit», da se vse stranke v parlamentu popolnoma strinjajo s politiko vlade, vsled česar je vsaka sprememba v vladi za do gladen čas izključena. Tudi v vprašanju nadaljevanja pasivne rezistence vlada popolna edinstvo med Cunovim kabinetom in strankami od nacionalistov do vštetihih socialnih demokratov.

Državni pravdnik zahteva za Kruppa 15 let ječe in 50 milijonov globe

BERLIN, 8. Wolfova agencija poroča iz Werdna, da je državni pravdnik zahteval za Kruppa obsodbo na 15 let ječe in na 50 milijonov globe radi zločina proti varnosti zasedbenih čet. Sedem ravnatelj naj bi bilo obsojenih na kazni po 10 let ječe in 10 milijonov globe, osmi pa, ker odsoten, na 20 let ječe.

Ktavalni komunistov v parlamentu

BERLIN, 8. Ker je zbornica odbila spomenico komunistov za pripustitev k sejam komunističnega poslanca Katza, so komunisti onemogočili s silnim kralovalom nadaljevanje seje. Predsednik je izključil od seje največje razgrajca, ki pa ni hotel zapustiti dvorane. Radi tega je bila seja prekinjena.

Izgoni iz Poruhja

KOBLENZ, 8. Izgnanih je bilo nadaljnih 295 nemških uradnikov.

Na meji Sirije ni turških čet

PARIZ, 7. Vsled francoskih korakov na lausanski konferenci in v Carigradu je angorska vlada zanikala vest o navzočnosti turških čet na meji Sirije.

Prebivalstvo Dunaja

DUNAJ, 7. Glasom zadnjega ljudskega štetja ima Dunaj 1,863.739 prebivalcev, t. j. za 167.759 manj kakor leta 1910 in 22.413 več kakor leta 1920.

Cachin na začasni svobodi

PARIZ, 8. Komunistični poslanec Cachin in deset komunistov, ki so obtoženi rovarjenja proti varnosti države, so bili začasno puščeni na svobodo.

DNEVNE VESTI

Odprava okrajnih sodnij in korist prebivalstva. V seji avstrijske narodne skupščine dne 4. t. m. so razpravljali o poglavju «pravosodje». Razprava je bila zelo živahna. Opozicijski poslanci so med drugim ostro napadali vladno odredbo, ki odpravlja celo vrsto okrajnih sodnij. Naglašali so, da se je to zgodilo brez vsake prave potrebe. Brezobzirno so se prezirale želje prebivalstva po deželi. Finančni prihranek bo le neznamen in ne bo v nikakem razmerju s škodo, ki jo bo trpelo prebivalstvo. V nekaterih krajih bo moralo ljudstvo izgubljati po dva in tudi več dni, da opravi svoje stvari pri sodnij. Odprava absolutno potrebnih sodnij je naravnost izvalna za ljudstvo. Če se naglaš, da bo za sodne uradnike s to preuredbo prihranjenih toliko denarjev, da se s tem ukradenih plačevalcem davkali? To jim bo povzročalo neizmerno škodo tudi v gospodarskem pogledu. V tem zmislu so zahtevali govorniki, naj se vlada še v zadnjem trenutku premisli in naj umakne svojo odredbo o odpravi okrajnih sodnij. Tako bi mogli govoriti tudi v rimskem parlamentu. Mi naglašamo vedno, da ni dobra lista upravna politika, ki stremi le po pri-

upravni pritisk, in ne da bi se kaj poizvedovalo ob občevalnem ali domačem jeziku. V predeležkih občinskih, kjer je prebivalstvo pretežno dansko, zadostuje število 24 otrok, katerih starši želijo, da otrok obiskuje nemško šolo, da se ustanovi nemški oddelki. Tako določa novi danski šolski zakon. Za ustanavljanje zasebnih šol je dana Nemcem popolna svoboda. Zasebne nemške šole morejo dobiti podporo iz javnih sredstev. Vloge na oblastva se morejo predlagati v nemškem jeziku, v javnih korporacijah se more nemški govoriti. Kljub tem pravicom, ki jih uživajo Nemci neomejeno, prav čisto nič ne trpijo ne ne sklad, ne ugled Danskega. — In Danska je — oprostite, če se motimo — tudi evropska, kulturna država in njeni državniki posebej pa njena šolska uprava, menda tudi nekaj vedo o tem, kaj in kako zahtevajo čast, ugled in varnost države in danskega naroda! Pri nas sodijo seveda nekoliko drugače, recimo: nedansko. Druge dežele, drugačni običaji in drugačni običaji in drugačna naziranja tudi o stvareh, ki so v resnici same ob sebi razumljive in bi se ne smele različno tolmačiti! Vsaj med sodobnimi in kulturnimi ljudmi ne!

Osebnih spori v fašistovski stranki. Poročali smo včeraj o ostrmem pozivu fašistovskega glasila "Popolo d'Italia" k disciplini o priliki raznih osebnih sporov, ki so v zadnjem času nastali med raznimi zastopniki fašizma in državne milice. Gre tu za spore med on. Pighetti-jem ter De Vecchi-jem in Teruzzi-jem, nadalje med De Vecchi-jem in Bonzani-jem, med Bastianini-jem in Schiavetti-jem, Torre-jem in nekaterimi fašistovskimi voditelji v Umbriji. Poveljnik državne milice, general De Bono je posegel vmes ter preprečil večino teh dvobojev. Pighetti, ki se ni hotel pokoriti, je bil zaprt v irrdnivi Civitavecchia. Istotako se brani on. Misuri, ki se hoče na vsak način bifi. Z zadevo se je bavil tudi izvršilni odbor fašistovske stranke, ki je sprejel in priobčil sledeči sklep: "Izvršilni odbor narodne fašistovske stranke strogo obzaruje, da je bilo s pomočjo on. Cesare Maria De Vecchi-ja mogoče, da se je objavilo poročilo o preiskavi Misuri-Pighetti, katero bi bilo moralo ostati notranji tajni spis stranke. Izvršilni odbor N. F. S., ki se ne more in ne mara spremeniti v nekako stalno sodišče za sojenje osebnih primerov in provincialnih sporov, izključuje iz stranke g. poslanca Misuri-ja in Pighetti-ja, kot sejalca nesloge ter si pridržuje druge ostreje ukrepe proti omenjenima kakor proti vsakemu, ki bi stavalj osebna vprašanja pred vedno bolj potrebno disciplino stranke in nacije." — Reorganizacija stranke bo poverjena, kakor se poroča, Mihaelu Bianchi-ju, kateri bo moral pustiti svoje mesto državnega podtajnika v notranjem ministruvju. Listi vidijo v tem namenu Mussolinija prej kaznen nego odklovanje, ker je Bianchi spraval Mussolinija še precej v zadregu s svojimi načrti o prenosovi ustave in volilnega reda.

Louis Leger. Te dni je v Parizu umrl Louis Leger, mož, o katerem je znani in slavn Ernest Denis nekoč dejal, da je prvi utemeljitelj slovaških študij v Franciji.

Leger je bil eden od onih francoskih učenjakov, ki niso študirali slovaškega vprašanja samo iz knjig. Vir, iz katerega je črpal, kadar je govoril in pisal o nas, je bilo življenje. Mnogo je potoval po slovaškem svetu, in kar je na ta način pridobil znanja, je obelodani v mnogih svojih pomembnih delih, ki so znatno pripomogla do vsestranskega zblizanja med Francijo in slovaškimi narodi.

Louis Leger pa ni bil samo kulturni propagator, njeja štejejo tudi med politične predhodnike nove Evrope. Dragocen pripomoček je bila v očeh francoskega naroda in njegovih vodilnih politikov Legerjeva knjega "La liquidation de l'Autriche Hongrie" I. 1915. V tem delu se je Leger zavzemal za osvoboditev Jugoslovanov, Čehov in Slovkov izpod avstroogrskega jarma. Največ pozornosti med vsemi Slovani je Leger posvetil češkemu narodu za katerega se je naučil češčine in zletel v Pražo. To potovanje je postalo odlično za vse poznejše Legerjevo življenje. Na njem je sklenil se posvetiti samo enemu problemu — proučevanju slovaštva. Leger je pozneje še večkrat prišel med avstrijske Slovane. Seznanil se je z največjimi duhovi slovaške preteklosti ter je svoje delo usmeril v pravcu, ki ga je videl in spoznal pri njih.

Slovaški svet ni Legerju ostal dolžan za služene hvale. Akademije v Belgradu, Zagrebu, Pragi in Petrogradu so ga imenovale za svojega člana. Mesto Praha mu je v priznanje za zasluge l. 1912. poklenilo zlato svetinjno ter bo sedaj po smrti krsilo tudi eno ulico z Legerjevim imenom.

Legerjevo delo je obširno in znamenito. Celotno življenje je služil plemenitim humanitarnim idejam, delu za sporazum med narodi, delu za zblizanje med evropskim zapadom in vzhodom.

Bodi pozhrtvalnemu francoskemu učenjaku med nami ohranjen hvalen in časten spomin!

V zaščito domačega mlekarstva. Podjetje "Latteria Soresinese" dovažja v Trst velike množine mleka izdelanega industrijskim potom. To mleko ni torej ne sveže ne naravno in nima v sebi snovi mleka ki prihaja naravno od živine. Razpečevanje takega nenaravnega mleka je na veliko škodo domačemu mlekar-

stvu. Pa tudi za prebivalstvo samo, čeprav je ceneje. Ker pa je uprava državnih železnic dovolila gori rečenemu podjetju 25 odstoten popustek na vozniini, je ožji odbor tržiških razprodajalcev domačega mleka priobčil v tukajšnjih listih izjavo, kjer po vsej pravici zahteva isto olajšavo tudi za prevajanje domačega naravnega mleka. Izjavo povdarja da imajo domači razprodajalci tem večjo pravico do take olajšave, ker preskrbujejo prebivalstvu z res svežim in pristnim mlekom in ker s tem podpirajo obenem to važno panogo domačega gospodarstva. Prav imajo, popolnoma prav. Povdarjamo to na ves glas, čeprav vemo, da riskiramo, da se nam bo zopet potdtkalo sovraštvo proti državi, kakor se nam je očitalo nedavno, ko smo v interesu našega domačega vinogradništva odkrito povedali svoje mnenje o novem davku da to breme utegne spraviti v nevarnost domače vinogradništvo. Namesto da bi v teh hudih časih država upravlja šla trpeče poljedelski produkciji — in s tem tudi mestnemu prebivalstvu — na roko s primernimi olajšavami, pa jo še ovira z novimi bremenimi in pospešuje izven deželsko konkurenco z izdelki, ki se glede kakovosti niti primerjati ne dajo z domačimi.

Izlet tržiškega Planinskega društva na Trstelj. Krasno pomladansko vreme je preteklo nedeljo zvalilo dober del tržiškega prebivalstva ven v prosto naravo. Tudi povabilu našega Planinskega društva se je odzvalo lepo število članov in prijateljev društva (kakih 40 oseb), ki so po kratki vožnji korakali veselo od Nabrežine čez kraslo planoto proti Temnici. Dolga hoja in vsled letošnje zgodnje vročine nekoliko naporna pot na hrib Trstelj nista mogla pokvariti dobrega, planinskega razpoloženja izletnikov, ki so se v pristrnih pogovorih in ob veseli pesmi spuščali skozi senčnate gozdove proti postaji Ribemberk. Ker izleti v bližino okolice zavzemajo značaj družinskih sestankov, bi bilo dobro, če bi Planinsko društvo pri prihodnjih izletih določilo nekoliko krajšo hojo in daljši odmor.

Stoletnica Postojnske jame. O Binkoštih bo sto let odkar se je posrečilo pogumnim raziskovalcem prodreti onkraj "Velikega Doma" v neizmerne podzemne prostore, ki se razprostirajo nad 20 km na vse strani pod postojnskimimi griči.

Sedanji raziskovalci se danes s pohvalo spominjajo zgodovine odkritja teh podzemskih labirintov, v katerih nahajajo še vedno nove čudeže.

Da se čim slovesneje praznuje stoletnica odkritja bajne Postojnske jame, ki je po svojih raznovrstnih krasotah najlepša na svetu, najbolj znana pri vseh narodih, priredi jamska uprava na binkoštno nedeljo v jami veliko ljudsko veselico.

Ta dan bodo vozili posebni vlaki za polovično ceno v Postojno iz Trsta, Pulja, Vidma, Gorice, Benetk, Reke in vseh postaj, ki leže na teh progah.

Društvene vesti

Planinsko društvo opozarja svoje člane in prijatelje društva na sestanek, ki se bo vršil danes mesto, kakor običajno, ob četrtkih. Ker bo ob enem tudi odborova seja, so naproseni vsi odborniki, da se današnjega sestanka gotovo udeležijo.

Truplo novorojenčka najdeno v cerkvi. Pred večerajšnjim okoli polдне je neka starica našla v spovednici cerkve Sv. Antona Novega omoč, pri odvijanju katerega je prišlo na dan truplo novorojenčka moškega spola. O dogodku je bila obveščena kvestura, ki je dala truplo režiati, v navzočnosti sodne komisije. Ker ta ugotovila, da je bil novorojenček umorjen takoj po rojstvu, je policijska oblast dala podrejenim agentom navodila, da se zasledi brezsrčna mati. Večraj je bila aretirana neka ženska, na katero pada sum, da je mati novorojenčka. Izid zaslišanja ni še znan, ker hrani kvestura zadevo v tajnosti.

V znamenju noža. Pred sinočnjim se je zatekel v mestno bolnišnico 28letni natakari Ivan Turello, stanujoč v ulici del Volto št. 2; imel je precej globoko rano na levi strani prs. Zdravniku, ki mu je obvezal rano, je povedal, da ga je ranil njegov svak, s katerim se je bil spril iz malenkostnih vzrokov. Na zdravnikovo nasvet je Turello ostal v bolnišnici. — Njegovo stanje ni nevarno.

več glasu. Temu se ni bilo navsezadnje bogve kako čuditi. Vsekakor pa je bilo zelo čudno, da nisem prejel drugega pisma od Marjane in da tudi ni bilo nikakih svarilnih predznakov njenega prihoda. Njeno nepričakovano izostanje je silno ugodno name vplivalo. Naravno je, da sem po tem sklepal, da sta se moja poročena sorodnika spravila kar me je zelo pomirilo. Pet dni nemotnega miru v blaženi, samotni sreči me je zopet popolnoma ozdravilo.

Sestega dne je bilo konec mojega miru. Javil se mi je neki gospod; inozemski soproj mojše odvratne sestre, grof Fosco.

Grofova prikazen me je spopetla prestrašila. Njegova oseba je bila tako obsedna, da sem vztrepetal. Prepričan sem bil, da se bo stresel pod moj nida in da mi prevrne moje umetnine. Toda ne prvo ne drugo se ni zgodilo. Nosil je poletno obleko, ki je vplivala osvežujoče na oči; njegovo vedenje je bilo mirno in nepriljubeno, njegov smehljaj je bil prikupen. Prvi vtis, ki ga je name napravil, je bil v skrajni meri ugoden. To dejstvo daje slabo izpričevalo moji bistrovostnosti, kakor se bo pozneje pokazalo, toda jaz sem po naravi odkritosrepen, iskren človek, zato priznavam svoje napake.

Dovolite, da se vam predstavim, gospod Fairlie, je rekel, prihajam iz Blackwater Parka in si štejem v čast in srečo, da sem soproj grofice Fosco. Dovolite, da prvič in zadnjič izrabim to okolnost ter vas prosim, da me ne smatrate za tučca. Prosim, le nikar se ne vznemirjajte — prosim, le sedite mirno dalje.

Vesti z Goriškega

Nad čem se sgrajajo. "Voce dell'Isonzo sicer zatirajo, da je proti nasilnim metodam, potom katerih se hoče pridobiti najbolj "zagrižene" Jugoslovane za italijansko stvar, vendar mu ne da miru neka okrožnica prof. Calvi-ja na profesorski zbor, napisana v slovenskem jeziku. Posebno bode goriški list v oči napis "kr. slovensko učiteljšče v Tolminu v okrožnici "Voce" si morda samo domišlja, da je proti nasilju in se ne zaveda, da zabranjevati in klicati prefekta na pomoč, če se v slov. učnem zavodu vrši notranje uradovanje v slovenščini, pomeni ravno nasilje.

O bodočnosti bi radi vedeli. V Bratinovi gostilni v Ajdovščini sprejema "le malo dni Egiptčan, profesor grafologije" radovedne stranke ter jim razlaga njihovo preteklost, sedanjost, in bodočnost seveda le proti plačilu petih lir. V sredo, prvi dan njegovega uradovanja so se kar trli od jutra do večera radovedneži oziroma skoraj izključno le radovedneži. Ni jih brigala preteklost, ki je itak znana, tudi ne sedanjost, ki ni nič kaj vesela, zanimala jih je bodočnost. Zvečer je najbrže "profesor" z zadovoljstvom prešteval lepi kupček lir in se smejal nad neumnostjo našega ljudstva.

Če gre za kake dobrodelne ali kulturne namene, se le s težavo stisne iz našega ljudstva kak "ficek", pride pa kak tujec, pa mu za njegovo "farbanje" kar sipljejo lire.

Vsem tem radovednežem odkrijem tudi jaz bodočnost in ne zahtevam zato 5 lir: Vsled povojnih razmer nas čaka zelo težka bodočnost posebno v gospodarskem pogledu in morda bi marsikomu iz radovednežev čez nekoliko let še prav dobro prišlo onih pet lir. Bojim se, da so moje nevesele napovedbe mnogo bolj resnične kot ona sladka prerokovanja Egiptčana, profesora grafologije.

Lože. "Kmetijsko izobr. društvo v Ložah pri Vipavi" priredi dne 13. maja t. l. društveno veselico v prostorih g. Kodre Ivan-a v Ložah št. 19. Na sporedu je uprizoritev "veselice" v 2 dejanjih s petjem "Dobro jutro!" Igra je jako zanimiva ter bo nudila cenj. občinstvu obilo užitka in zabave. Med odmorom bo sviral a. slav. godba iz Prv-ačine. Začetek ob 3. uri popoldne. Po igri prosta zabava.

Kdor se tedaj hoče nepriljubeno zabavati, naj pride v nedeljo dne 13. maja v Lože.

Sosedna društva prosimo, da se blagovolijo na to našo prireditev ozirati.

Gg. trgovci v vinom in gostilničarji imajo lepo priliko, da se seznanijo z našo pristno in izborno kapljico. Občudovalci narave pa bodo tudi lahko z naših hribov občudovali našo lepo vipavsko dolino. — Veselica se bo vršila ob vsakem vremenu. Na svidenje torej dne 13. maja v Ložah. Odbor.

Srednješkolsko društvo "Vesna" v Gorici, priredi v slučaju lepega vremena v četrtek na Vnebohod, izlet na Trnovsko planoto.

Ker je to oficijelni izlet društva, se naprosajo vsi člani, tudi dopolniki, da se ga v obilnem številu udeležijo.

Odhod s Katarinjevega trga točno ob 4 uri zjutraj. — Srednješkolsko društvo "Vesna", Gorica.

Književnost in umetnost

Planinski Vestnik. 5. številka je pravkar izšla s sledečo vsebino:

Planinski spomini, izpod peresa staroste slovenskega planinarstva Jakoba Aljaža, Daranka: Preko Kranjsko-gorskih planin. Spela: V spomin prijatelju Jožu Turku. Čez hrib in dol. J. Krefe: Na Savinjske planine, ter z razdel. J. Krefe: Na Savinjske planine, polnim planinskega humorja. Ta številka vsebuje tudi lepo uspešno sliko na posebni prilogi: Koča na gozdu pod Vrščem.

Poleg obširnega čtiva imajo vse letošnje številke Vestnika krasne umetniške priloge priznanega našega planinca Dr. St. Tomiška.

Ker je naročnina zelo nizka in se pričakuje v kratkem še znatno razširjenje našega planinskega glasila, bodo naši planinci gotovo kaj radi segali po njem.

"Plan. Vestnik" se naroča pri Srednjem oddelku SPD v Ljubljani. Naročnina znaša 35 din. na leto. — pob.

Gospodarstvo

Likvidacija zasežene avstrijskega premoženja v Jugoslaviji. V izvršitvi dogovorov sklenjenih z Avstrijo je justični minister določil komisija, katera ima ceniti vse bivše avstrijsko premoženje nahajajoče se na jugoslovenskem ozemlju. Ceneitev ima nalogo, da dožene večjo vrednost premoženja dosežejo s popravami in novimi napravami.

Pridelovanje hmelja v Sloveniji, posebno v okolici Celja je napram predvojni dobi nazadovalo od 36.000 na 6000 stotov. Sedaj se izvažja 1/10 slovenskega hmelja.

Plačevanje carin potom carinskih nakaznic v Jugoslaviji. Da se olajša promet z gotovim denarjem je odredilo carinsko

ravnateljstvo v Jugoslaviji, da se morajo zneski carin, ki presegaajo 10.000 dinarjev plačevati potom carinskih nakaznic pri carinskih uradih v Belgradu ter pri carinskih uradih prvega in drugega razreda v tistih krajih, kjer obstojajo podružnice Narodne banke.

Zaključek zagrebškega velesajma. Mednarodni vzorčni velesajm zagrebški se je zaključil 1. maja. Uprava tega velesajma ceni, da je bilo sklenjenih pogodb za 300 milijonov dinarjev. Ta uspeh dokazuje, da se je zagrebški velesajm v teh zadnjih letih hitro razvijal in da hodi hitrih korakov svoji popolnosti naproti. Posebno se spozna v času slabih konjunktur važnost vzorčnih velesajmov, kjer se na skoro idealen način osredotoča povpraševanje in ponudba.

Vsled pomanjkanja denarja v gotovini se je na tem velesajmu večinoma operiralo z menicami in to posebno med tuji državi s slabo valutno, medtem ko so trgovci iz držav z visoko valutno zahtevali plačila v gotovini. Razstavjalcev je bilo nad 700. Inozemstvo je bilo posebno dobro zastopano v galerijah, električnih strojih in kovinah, kožarstvu, lesni obrti, papirju in grafiki, poljskih pridelkih in stavbarstvu. Med domačini je bilo največ zagrebških razstavjalcev, a tudi ostala Hrvatska in Slavonija sta bili dobro zastopani. Mnogo je bilo trgovcev iz Slovenije in Dalmacije, Bosne in Hercegovine, manj iz Vojvodine in Srbije, kjer industrija ni še prišla po krutih udarcih vojne iz prvih začetniških korakov.

DAROVI

Na obnem zboru dramatičnega društva "Soviči" v Postojni se je nabralo 115 lir za "Solsko društvo". Vsem cenjenim darovalcem iskrena hvala!

Borzna poročila.

Tečaj:

Trst, 8. maja 1923.	
Cornelich	328
Dalmatia	360
Gerolmitich	368
Libera Trilentina	419
Lloyd	1405
Iusino	710
Martinolich	129
Oceania	119
Premuda	549
Trpovitch	276
Ampela	500
Cement Dalmatia	333
Cement Spalato	270

Valuta na tržiškem trgu.

ograbne krome	0.40	0.45
avstrijske krome	0.0285	0.03
čehoslovaške krome	61.—	61.30
dinarji	21.60—	21.90
leji	9.50—	10.—
marke	0.0360	0.06
dolarji	20.50	20.60
francoski franki	136.—	136.50
švicarski franki	369.—	372.—
agencijski funti papirnat	95.—	95.20

Mali oglasi

TRŽNI AGENT (piacist) mlad in že deloma znan v Trstu, se koj sprejme. Ponudbe pod "znožen" na upravništvu. 651

BRIVSKI pomočnik, večje slovenščine se išče. J. Kolakovič, Ajdovščina 36. 649

RESTAVRACIJA v Sv. Petru na Krasu, nasproti postaje sprejme izurjeno natakario, večjo slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, zadnjih dveh vsaj dialektno. Nastop službe takoj. 650

BRIVNICA z dišavnicno, zelo dobro upeljana, na meji, se proda. Naslov pri upravništvu. 630

POZOR! Krome, korale, ziato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Bellej Vita, via Madonna 10, I. 32

PRSNI SIRUP, najboljšo sredstvo proti kašlju, prehlajenju, influenci. Lekarna v Il. Bistrici. 78/1

ČEVLJARNICA FORCESSIN

Trst — Via Udine št. 2 (prej Belvedera).

Velika izbora obuvala za moške in ženske

Specialiteta: OTROŠKO OBUVALO. 210

Zapomnite si dobro naslov tvrčke

JADRANSKA BANKA

CENTRALA TRST (1)

Delniška glavnica L 15,000,000 Rezerve L 5,100,000

Podružnice: Opatija, Zadar, Dunaj.

Ahllranci zavodi: Jadranska Banka Beograd in njene podružnice: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Jence, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Novisad, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb.

NEW-YORK: Frank Sakser State Bank
VALPARAISO: Banco Yugoslavo de Chile

Izvršuje vse bančne posle.

PREJEMA VLOGE

na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 3% 9/10. Na odpoved vezane vloge obrestuje po najugodnejših pogojih, ki jih sporazumno s stranko določa od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostne predale (safes)

Zavodovi uradi v Trstu:
Via Cassa di Risparmio št. 5 — Via S. Nicolò št. 9
Telefon št. 1463, 1793, 2576. Nalaganja pošlje od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 16.

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

KRONE IN GOLDINARJE plačujem vedno dve stotinki dražje, nego drugi kupci. Via Ponderes št. 6, I. 44

Bistra kristalnočiista voda,

planinski zrak in skrbna priprava, napravijo iz "PEKATET" to, kar so pravo delikateso. — "PEKATETE" so najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

Velika zaloga vina, žganja in likerjev

JAKOB PERHAUC
ustanovljena leta 1878

Trst, via S. T. Xydias št. 6, telefon 2-85.

Vedno v zalogi in po cenah izven vsake konkurence: pristen istrski tropinovec, kraški brinjevec in kraški silivorec.

Lastni izdelki: šumeča vina kakor šampanjec šumeči istrski refoč Lacrima Cristi in druga.

Specialiteta: s jajči konjak in Crema marsala ter raznovrstni likerji in sirupi, kakor pristen malinovec in drugi. (50)

Kmetijska zadruga v Trstu

Via Raffineria 7 (236)

razpolaga s prvovrstnim žveplom "Romagna" in "Sicilia", zajamčeno čistim po sledečih cenah:

Žveplo dvakrat rafinirano po . . . . . L 82.— 0

Žveplo dvakrat rafinirano, ventilirano . . . . . 90.— "

Žveplo s 3% galice . . . . . 90.— "

Florissella I. po . . . . . 72.— "

Modra galica po . . . . . 260.— "

SKLADIŠČE

octove kisline, žvepla in modre galice.

ANTON GAMBEL

Trst — Via Coroneo št. 1 a — Trst

Posvetva na prodaj v Sloveniji:

Krasna kmetijska posestva 16 oral, lepa hiša, 4 sobe, s pohištvom, živi in mrtvi inventar, približno 60.000 lir. Krasna posestva, vila z 10 sobami, 10 oravov, 2 vreca kisle vode, ves inventar, i stroji, velik promet, približno 100.000 lir, veleposvetva, graščina, mala in srednja kmetijska posestva, več gozdnih posestev, gostilne, trgovine, mlini in žage, hiše, vile itd. itd.

Realiteta pisarna Arzenšek, Celje, Kralja Petra ul. 22. 203

Zdravnik dr. CICERO MICHELANGELO

In zobotehnik FIEL sprejemata

v Sv. Petru na Krasu št. 69

vsak dan od 2 do 3. (52)

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

IZPOVEDBE GOSPICE HALCOMBE

Na tretji dan sem prejel po pošti silno neramno pismo od človeka ki mi je popolnoma neznan. Predstavil se mi je kot aktivni družabnik našega pravnega zastopnika — dobrohotnega, trmatega, starega Gilmoreja — in mi je sporočil, da je prejel pred kratkim pismo, katerega naslov je bil pisan od roke gospice Halcombe. Ko pa je odprl ovoji, ni v svoje veliko začudenje našel v njem nič drugega kakor kos nepisanega papirja. Ta okoliščina se mu je zazdelo tako sumljiva (zakaj? v njegovem nemirnem advokatskem duhu se je vzbudila takoj misel, da tiči za tem kakšna lopovščina), da je takoj pisal gospici Halcombe, pa ni prejel nobenega odgovora. Namesto, da bi postopal kot razumen mož in pustil, da se stvar razvija dalje, je bilo njegovo prvo bežasto delo da je me ne nadlegoval in me v pismu vprašal, če jaz kaj vem o stvari. Čemu je še mene vznemirjal, ko je bil že sam vznemirljen? Pisal sem mu približno nekaj takega in to pismo je bilo eno najostrejših, kar sem jih kdaj pisal. Od takrat, ko sem poslal odločno pismo onemu odurnemu človeku, Walterju Harringtonu, nisem napisal nič tako ostrega v obliki pisma.

Moje pismo je imelo uspeh, ki sem ga hotel s njim doseči: o tem odvetniku nisem dobil

več glasu. Temu se ni bilo navsezadnje bogve kako čuditi. Vsekakor pa je bilo zelo čudno, da nisem prejel drugega pisma od Marjane in da tudi ni bilo nikakih svarilnih predznakov njenega prihoda. Njeno nepričakovano izostanje je silno ugodno name vplivalo. Naravno je, da sem po tem sklepal, da sta se moja poročena sorodnika spravila kar me je zelo pomirilo. Pet dni nemotnega miru v blaženi, samotni sreči me je zopet popolnoma ozdravilo.

Sestega dne je bilo konec mojega miru. Javil se mi je neki gospod; inozemski soproj mojše odvratne sestre, grof Fosco.

Grofova prikazen me je spopetla prestrašila. Njegova oseba je bila tako obsedna, da sem vztrepetal. Prepričan sem bil, da se bo stresel pod moj nida in da mi prevrne moje umetnine. Toda ne prvo ne drugo se ni zgodilo. Nosil je poletno obleko, ki je vplivala osvežujoče na oči; njegovo vedenje je bilo mirno in nepriljubeno, njegov smehljaj je bil prikupen. Prvi vtis, ki ga je name napravil, je bil v skrajni meri ugoden. To dejstvo daje slabo izpričevalo moji bistrovostnosti, kakor se bo pozneje pokazalo, toda jaz sem po naravi odkritosrepen, iskren človek, zato priznavam svoje napake.

Dovolite, da se vam predstavim, gospod Fairlie, je rekel, prihajam iz Blackwater Parka in si štejem v čast in srečo, da sem soproj